

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
บทที่ 1	
กำเนิดและความเป็นมาของกรมราชเลขาธิการ	4
-- สภาพทางการเมืองในต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	5
-- การรวมอำนาจทางการเมืองของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	7
-- ทฤษฎีการพิทักษ์ : เครื่องมือประการแรกในการตั้งอำนาจบริหาร	10
-- อคติ ออฟฟิศ ที่มาของกรมราชเลขาธิการ	11
-- หน้าที่โดยทั่วไปของกรมราชเลขาธิการ	13
บทที่ 2	
บทบาทของกรมราชเลขาธิการในสมัยรัชกาลที่ห้า	17
-- พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับระเบียบการถวายหนังสือราชการ	18
-- พระประวัติกรมพระสมมทอมรพิไชย	30
-- การปฏิบัติราชการในหน้าที่ราชเลขาธิการ	32
-- การจัดระเบียบราชการในกรมราชเลขาธิการสมัยรัชกาลที่ห้า	34
-- ผลกระทบของวิกฤติการณ์ ร.ศ. 112 ต่อการจัดระบบงานในกรมราชเลขาธิการ	38
-- การจัดระบบงานใหม่ของกรมราชเลขาธิการหลังปี ร.ศ. 112	41
บทที่ 3	
การบริหารราชการของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	44
-- พระราชจริยวัตรและพระราชนิยมกิจของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่มีผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน	47
-- การแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการและผู้รักษาราชการในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	52
-- ขอบเขตของอำนาจและหน้าที่ของผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน	54

- การศึกษาคู่ประสานงานระหว่างผู้เจรจาการค้า กับข้าราชการ 57
- ขอบเขตของอำนาจและหน้าที่ของผู้รักษาราชการพระนคร 58
- การตั้งผู้รักษาราชการพระนครในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว 61
- การปฏิบัติราชการของสมเด็จพระยามาตุพันธุ์วงศ์วรเดช 63
- การปฏิบัติราชการของสมเด็จพระยาเทววงศ์วโรปการ 65
- การปฏิบัติราชการของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงนครราชสีมา 68
- การปฏิบัติราชการของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนสุโขทัยธรรมราชา 70

บทที่ 4 บทบาทของกรมราชเลขาธิการในสมัยรัชกาลที่หก 73

- การจัดระบมงานในกรมราชเลขาธิการ 73
- หน้าที่และความรับผิดชอบของกรมราชเลขาธิการในสมัยรัชกาลที่หก 76
- คุณสมบัติของข้าราชการกรมราชเลขาธิการ 79
- ประวัติของเจ้าพระยามหิธร (ราชเลขาธิการระหว่างปี พ.ศ. 2462 - 2475) 82
- การจัดระเบียบงานภายในกรมราชเลขาธิการสมัยเจ้าพระยามหิธร 88
- บทบาทของเจ้าพระยามหิธรในฐานะผู้คัดกรองหนังสือราชการและดูแลความเรียบร้อยทางด้านกฎหมาย 90
- การดูแลความเห็นเกี่ยวกับฎีกาต่าง ๆ ที่ส่งเข้าทูลเกล้าถวาย 93
- ผลที่ได้รับจากการคัดกรองข่าวของกรมราชเลขาธิการในสมัยรัชกาลที่หก 97

บทส่งท้าย บทบาทของกรมราชเลขาธิการในช่วงก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 99

- การปรับปรุงระเบียบปฏิบัติงานภายในกรมราชเลขาธิการ สมัยรัชกาลที่เจ็ด 99

	-- การจัดระเบียบหนังสือราชการใหม่	100
	-- บทบาทของเจ้าพระยามหิธรในสมัยรัชกาลที่เจ็ด	104
	-- สรุป	104
ภาคผนวก	ประกาศยกเลิกตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมูรชาธร	105
	ประกาศยกเลิกกรมพระอดิศักดิ์และกรมรัฐมนตรีสภามาสมทบกับ กรมราชเลขาณุกการ	106
	ประกาศเปลี่ยนนามกรมราชเลขาณุกการเป็นกรมราชเลขาธิการ	108
	ประกาศเลิกกระทรวงมูรชาธร	109
	คำสั่งสำหรับข้าราชการกรมราชเลขาธิการ	110
	ประกาศยุบเลิกกรมราชเลขาธิการ	112
	ทำเนียบข้าราชการกรมราชเลขาธิการ พ.ศ. 2469	113
	ทำเนียบข้าราชการกรมราชเลขาธิการ พ.ศ. 2472	115
	ทำเนียบข้าราชการกรมราชเลขาธิการ พ.ศ. 2474 - 2475	119
บรรณานุกรม		123

เจ้าหน้าหอสมุด